

KORKU

ELIZABETH GASKELL

YAŞLI DADININ HİKÂYESİ

2. BASKI

ulysses
yayıncıları

Biliyorsunuz, sevgili çocuklar, anneniz bir yetimdi ve ailesinin tek evladıydı. Eminim dedenizin Westmoreland'da bir din adamı olduğunu duymuşsunuzdur. Ben de o topraklardan geliyorum. Benim geçmişim oldukça mütevazıydı; köy okulunun küçük, taş duvarlı sınıflarında sıradan bir öğrenciydim. Bir gün, güneş ışığının pencere camlarına hafifçe vurduğu o sıcak yaz sabahında, büyükanneniz okula geldi. Her zamanki asil tavrıyla, nazik fakat kararlı bir sesle, öğretmene bir bakıcı aradıklarını söyledi. İşte o an, öğretmenim beni çağırdı ve hakkımda öyle güzel sözler söyledi ki gururum göğsümü kabarttı. Öğretmenim, dikiş işlerinde ne kadar başarılı olduğumu, dürüstlüğümlle tanındığımı ve ailemin fakir olsa da onurlu, saygıdeğer

insanlar olduğunu anlattı. O an, içimde tarifi zor bir mutluluk vardı. Küçük yaşında bile böyle güzel sözler duymak, hayatımın dönüm noktalarından biri olmuştu.

O gün, genç hanımefendiye hizmet etmekten başka bir şey istemiyordum. İlk karşılaştığımızda onun da benim kadar utangaç olduğunu fark ettim. Yüzü kıpkırmızı olmuş, minik elleri bir araya getirilmişti. Gelecek bebekten ve benim ona nasıl bakacağımdan bahsederken gözlerinde biraz endişe, biraz heyecan vardı. Öyle bir andı ki kalbim yerinden fırlayacak gibi olmuştu. Neyse, biliyorum, hikâyemin bu kısmı sizi çok ilgilendirmiyor. Siz asıl merak ettiğiniz kısma geçmemi istiyorsunuz, farkındayım. Hemen anlatayım. Bayan Rosamond, yani şu an anneniz olan o minik bebek doğmadan önce papaz evinde işe alındım. Bebek doğduğunda işlerim oldukça azalmıştı çünkü küçük Rosamond annesinin kollarından neredeyse hiç ayrılmıyordu. Gece boyunca annesinin yanında uyur, nazikçe sarılırdı. Ne zaman hanımım onu bana emanet etse içimde tarif edilemez bir gurur yükselirdi. Böyle bir sorumluluğun bana verilmiş olması, dünyalara bedeldi.

O zamana kadar ya da sonrasında onun gibi bir bebek gördüğümü söyleyemem. Hepiniz çok güzel çocuklarsınız ama anneniz bir başkaydı; tatlılık ve sevimlilikte onun yanına yaklaşabilecek kimseyi tanımıyorum. Gözlerinde parıldaayan ışık, dudaklarındaki o küçük gülümseme... Annesine ne kadar da benziyordu! Annesi Bayan Furnivall, gerçek bir hanımefendiydi; Northumberland'daki Lord Furnivall'in torunuydu. Ne bir erkek ne de bir kız kardeşi vardı; lordun büyük malikânesinde, ailesiyle birlikte büyütülmüştü. Carlisle'da bir dükkân sahibinin oğlu olan, son derece zeki ve çalışkan dedenizle evlenene kadar orada yaşamıştı.

Dedeniz, bir papaz olarak kilisesinde ve cemaatinde çok sevilen biriydi. Westmoreland'ın dağlık bölgelerine yayılmış geniş bir alanda görev yapıyordu. Fakat ne yazık ki anneniz küçük Rosamond henüz dört ya da beş yaşındayken talihsiz bir olay gerçekleşti ve iki hafta içinde hem anneniz hem de babanız hayatlarını kaybetti. Ah! O zamanların acısını anlatmak ne mümkün. Genç hanımım, yani anneniz, ikinci bir bebek bekliyordu. Fakat bir gün beyim,

uzun ve zorlu bir yolculuktan eve döndü; soğuk, yağışlı bir havada ıslanmış ve bitap düşmüştü. Ne yazık ki kaptığı hastalık kısa sürede ateşe dönüştü ve onu aramızdan aldı. Hanımım da bu ağır kayıptan sonra toparlanamadı. Ölüm döşeginde, sadece ölü doğan bebeğini kollarına alıp onunla vedalaşmak için yaşadı.

Hanımım, hayata gözlerini kapatmadan önce bana sıkı sıkıya Rosamond'dan asla ayrılmamamı tembihledi. Ancak, bu sözü vermemiş olsaydım bile, o küçük çocuk asla bırakmazdım; onunla dünyanın sonuna kadar gitmeye hazırdım. Henüz gözyaşlarımız kurumadan, vasiler ve icra memurları işleri düzenlemeye başladı. Genç hanımımın kuzeni Lord Furnivall ve babanızın kardeşi, Manchester'da dükkân sahibi olan Bay Esthwaite bu süreçte önemli rol oynadı. Lord Furnivall, küçük Rosamond'un ailesiyle birlikte Northumberland'daki Furnivall Malikânesi'nde yaşamasını istediğini belirtti. Evin büyüklüğü nedeniyle birkaç kişinin varlığının fazlalık yapmayacağını ima etti.

O parlak ve masum evladım ile ilgili böyle düşünülmesini istemezdim doğrusu. O, ne ka-

dar büyük bir ev olursa olsun, her aileye güneş gibi doğardı. Ancak Dale'deki insanlar, Lord Furnivall'in malikânesinde çalışacağımı duyduklarında gözlerindeki hayranlığı görmek beni bir nebze mutlu ediyordu. Fakat lordun yaşadığı yere gideceğimizi düşünerek yanılmışım. Furnivall Malikânesi'ni elli yıl önce terk etmişler. Genç hanımımın oraya hiç gitmediğini duymuştum ama ailesi içinde büyütülmüş olması beni hüznlendirdi. Rosamond'un da çocukluğunun annesinin olduğu yerde geçmesini tüm kalbimle isterdim.

Efendimin uşağına malikânenin nerede olduğunu sorduğumda, bana Cumberland tepelelerinin eteğinde, oldukça gösterişli bir konumda olduğunu söyledi. Yalnızca birkaç hizmetkâr ve lordun büyük halası olan yaşlı Bayan Furnivall'in orada yaşadığını belirtti. Oranın, hava koşulları ve çevresi bakımından oldukça sağlıklı olduğunu, lordun küçük Rosamond'un birkaç yıl boyunca orada kalmasının uygun olacağını düşündüğünü ekledi. Küçük kızın varlığının belki de yaşlı hanıma biraz neşe katacağını söylediğinde, içimde bir umut ışığı belirdi. Ne de